

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Aika 11.03.2024 18:00 - 18:50
Paikka Kaupungintalo, valtuustosali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Rostedt Juha	kv:n puheenjohtaja	
	Falk Sonja	kv:n 1. varapuheenjohtaja	
	Lehto Rami	kv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kv:n 3. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	valtuutettu	
	Arvaja Pertti	valtuutettu	
	Bruneau Milla	valtuutettu	
	Elomaa Ville-Veikko	valtuutettu	
	Harmaala Miina	valtuutettu	
	Heromaa-Karjalainen Siru	valtuutettu	
	Hildén Sirkku	valtuutettu	
	Hälinen Ville	valtuutettu	
	Kaasinen Hannu	valtuutettu	
	Kaikkonen Jouni	valtuutettu	
	Kari Mika	valtuutettu	
	Karjalainen Pasi	valtuutettu	
	Kastehelmi Minerva	valtuutettu	
	Kupiainen Anna Kaisa	valtuutettu	
	Laakso Jetta	valtuutettu	
	Lampinen Minna	valtuutettu	
	Lientola Elisa	valtuutettu	
	Lindqvist Marko	valtuutettu	

Liukkonen Niko	valtuutettu
Markkanen Marju	valtuutettu
McCarron Francis	valtuutettu
Mäkynen Maria	valtuutettu
Nieminen Erkki	valtuutettu
Niinistö Sari	valtuutettu
Närhi Anita	valtuutettu
Oksanen Reijo	valtuutettu
Pakkanen Lasse	valtuutettu
Putula Toni	valtuutettu
Puusaari Riina	valtuutettu
Pykäläinen Jari	valtuutettu
Pääatalo Oskari	valtuutettu
Rahkonen Hannu	valtuutettu
Rantanen Ida	valtuutettu
Ratia Jorma	valtuutettu
Ripatti Tapani	valtuutettu
Ruhberg Jukka	valtuutettu
Ruuska Sinikka	valtuutettu
Saloranta Tuija	valtuutettu
Seesvaara Eero	valtuutettu
Skinnari Ville	valtuutettu
Talja Martti	valtuutettu
Tapiola Juha	valtuutettu
Tuomaila Pasi	valtuutettu
Tuomi Maarit	valtuutettu
Vaara Ulla	valtuutettu

saapui klo 18.40 § 31
käsittelyn aikana

Vahter Merja	valtuutettu	
Wallenius Jani	valtuutettu	
Viljamaa Juha	valtuutettu	
Virta Sanna	valtuutettu	
Sairomaa Tomi	varavaltuutettu	valtuutettu Anneli Viinikan tilalla
Granlund Saija	varavaltuutettu	valtuutettu Mira Niemisen tilalla
Mäkelä Martti	varavaltuutettu	valtuutettu Tuomas Sorsan tilalla
Pälli Markus	varavaltuutettu	valtuutettu Raimo Kiljusen tilalla
Suhonen Kaarina	varavaltuutettu	valtuutettu Jari Rissasen tilalla
Uhrman Jani	varavaltuutettu	valtuutettu Eveliina Aaltosen tilalla
Erka Mika	varavaltuutettu	valtuutettu Ida Rantasen tilalla, poistui klo 18.40 § 31 käsittelyn aikana
Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja	
Alm Sari	konsernipalvelujohtaja	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Virkkunen Pekka	lakiasiaintohtaja	
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
Parviainen Mona	nuorisovaltuuston edustaja	
Valtavaara Anu	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Aaltonen Eveliina	valtuutettu	
	Kiljunen Raimo	valtuutettu	
	Nieminen Mira	valtuutettu	
	Rissanen Jari	valtuutettu	
	Sorsa Tuomas	valtuutettu	
	Viinikka Anneli	valtuutettu	

Kaupunginvaltuuston puolesta

Juha Rostedt

Anu Valtavaara

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Siru Heromaa-Karjalainen

Juha Viljamaa

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 20.03.2024

Anu Valtavaara

hallintojohtaja

§	Otsikko	Sivu
§ 21	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 22	Pöytäkirjan tarkastajat	7
§ 23	Asemakaavan muutosehdotus A-2815 sekä siihen liittyvä tonttijakoehdotus M-23-160, Möysä, Joutsaarenkuja 22, Suopursunpuisto	8
§ 24	Eron myöntäminen Ville Hälille rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen ja I varapuheenjohtajan valitseminen	17
§ 25	Eron myöntäminen Sami Suontamalle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen	23
§ 26	Eron myöntäminen Hannu Kaasiselle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen	28
§ 27	Lahden Vihreän valtuustoryhmän järjestäytyminen	33
§ 28	Lahden Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän järjestäytyminen	37
§ 29	Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäytyminen	41
§ 30	Eron myöntäminen Juha Viljamaalle rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen ja II varapuheenjohtajan valitseminen	43
§ 31	Valtuustoaloite liittyen päihdepalvelujen sijoittamiseen ja huumetyöryhmän perustamiseen	48
§ 32	Luettelo valtuustoaloitteista, joita kaupunginvaltuusto ei ole käsitellyt vuoden 2023 loppuun mennessä	57
§ 33	Luettelo kuntalain 23 §:n mukaisista kunnan asukkaiden aloitteista v. 2023	62
§ 34	Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, sitovuustasojen poikkeamat	67
§ 35	Kokouksessa jätetetyt valtuustoaloitteet	71

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 21

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tämän kokouksen kokouskutsut oli julkaistu Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa 28.2. ja 6.3.2024. Kokouskutsut oli mainittuina päivinä toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille sekä kaupunginjohtajalle, kaupunginjohtajan varamiehelle, lakiasiainjohtajalle, palvelualuejohtajille ja nuorisovaltuuston edustajalle. Kun lisäksi nimenhuudossa todettiin saapuvilla olevan 59 valtuutettua, kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

nro 2

§ 22

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Juha Viljamaa ja Siru Heromaa-Karjalainen.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 23

Asemakaavan muutosehdotus A-2815 sekä siihen liittyvä tonttijakoehdotus M-23-160,
Möysä, Joutsaarenkuja 22, Suopursunpuisto

5795/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnitteluinsinööri Carita Uronen p. 044 416 3502

Tonttijaosta kiinteistöinsinööri Mika Järvelä p. 050 398 5386

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2815, jolla muodostuu Lahden kaupungin Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16190 tontti 1 ja lähivirkistys-, uimaranta- ja katualuetta, sekä Lahden kaupungin Möysän kaupunginosan (16.) korttelin 16190 tonttia 1 koskevan tonttijako- ja tonttijaonmuutosehdotuksen nro M-23-160.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 29.01.2024

§ 48

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2815, jolla muodostuu Lahden kaupungin Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16190 tontti 1 ja lähivirkistys-, uimaranta- ja katualuetta, sekä Lahden kaupungin Möysän kaupunginosan (16.) korttelin 16190 tonttia 1 koskevan tonttijako- ja tonttijaonmuutosehdotuksen nro M-23-160."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupungin Möysän (16.) kaupunginosan puistoalueita asemakaavan muutosehdotus A-2815 (Joutsaarenuja 22, Suopursunpuisto) sekä siihen liittyvä tonttijakoehdotus M-23-160.

Asemakaavan muutos tehdään yksityisen omistajan aloitteesta.

Asemakaavan tavoitteena on päivittää vanhentunut asemakaava ja mahdollistaa Joutsaaren toiminnan kehittäminen sekä turvata kulttuurihistoriallisesti arvokkaan päärakennuksen, rantasaunan ja pihapiirin säilyminen. Samalla päivitetään Suopursunpuiston asemakaavamerkinnot.

Lahden kaupunkistrategian (KV 14.3.2022 § 35) mukaisesti kaava edistää asukkaiden hyvinvointia hyödyntämällä lähiluontoa kestävästi, lisää matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia, vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja edistää lahtelaisten yhteisöllisyyttä ja me-henkeä.

Kaava edistää vuoden 2023 kärkihanketta 1. Hiilineutraali ympäristökaupunki edistämällä asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia luontolähtöisesti.

Lahden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman 2022 (KV 5.9.2022 § 86) mukaisesti kaava vahvistaa alueen tai kaupunginosan ominaispiirteitä, kaava edistää puurakentamista ja vaalii kulttuuriympäristön arvoja.

Asemakaavan muutoksella muodostuu Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16190 tontti 1 sekä lähivirkistys-, uimaranta- ja katualuetta.

Lähtötiedot

Suunnittelualue sijaitsee Möysän kaupunginosassa keskellä Joutjärveä olevalla niemellä noin 2,5 kilometrin etäisyydellä kaupungin keskustasta. Suunnittelualue rajautuu koillisesta Suopursunkatuun, pohjoisesta ja luoteesta rivitalo- ja omakotitalotontteihin ja muilta osin Joutjärveen. Joutsaareen on ajoyhteys maakannasta pitkin.

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 4 hehtaaria, josta yksityisessä omistuksessa olevan Joutsaaren osuus on 1,2 hehtaaria.

Joutsaaressa sijaitsee kulttuurihistoriallisesti arvokas yli 100 vuotta vanha huvila, rantasauna ja neljä pientä mökkiä. Joutsaari toimi vuodesta 1931 lähtien Lahden Liikeapulaisyhdistyksen virkistyspaikkana. Yleishyödyllinen Joutsaarisäätiö perustettiin vuonna 1995. Päärakennus on vuokrattavissa kesäaikana erilaisia juhlia ja muita tilaisuuksia varten. Myös rantasaunaa ja mökkejä vuokrataan kesäkäyttöön. Joutsaaressa ei ole vesi- eikä viemäriverkostoa.

Suopursunpuistossa sijaitsee Suopursunpuiston virkistysranta ja leikkialue. Osa puistosta on luonnontilaista ja osittain soistunutta, vaikeakulkuista aluetta, jolla on merkittäviä luontoarvoja.

Suunnittelualue on lähes kokonaan pohjaveden muodostumiselle tärkeää I-luokan pohjavesialuetta.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi.

Lahden yleiskaavan Y-203 mukaan suunnittelualue on lähivirkistysaluetta (VL). Yleiskaavaa tarkistetaan rullaavasti valtuustokausittain.

Yleiskaavaluonnoksessa (Y-205) Joutsaari on osoitettu loma- ja matkailualueeksi (R). Alue varataan yhteisöjen loma-alueille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata alueen kulttuuri- ja luontoarvot.

Joutsaassa on voimassa alueen ensimmäinen asemakaava, Lahden kaupungin itäisten osien asemakaava vuodelta 1937. Joutsaari on osoitettu puistoksi (P). Suopursunpuiston asemakaava on vahvistunut 16.12.1974. Asemakaavassa alue on osoitettu istutettavaksi puistoalueeksi.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Asemakaavan muutoksella ei ole merkittävää muutosta rakennettuun ympäristöön. Asemakaavalla suojellaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ympäristöineen. Kaava mahdollistaa maltillisen lisärakentamisen. Asemakaava ei vaikuta merkittävästi liikenteen määrän lisääntymiseen. Vaikutukset maisemaan eivät ole merkittäviä.

Kaavamääräys puustoisena säilytettävästä rantavyöhykkeestä säilyttää rantamaisemaa ja parantaa mahdollisuuksia sovittaa rakentaminen maisemaan. Asemakaavalla suojellaan erityisen tärkeät luontotyypit isovarpuräme ja neva. Suopursunpuiston uimarannalle on osoitettu Joutjärven rannan suojavyöhyke. Asemakaavassa on huomioitu vedenhankinnalle tärkeä pohjavesialue. Asemakaava ei vaikuta pohjaveden laatuun ja määrään, sillä toiminta ei oleellisesti muutu. Tuleva viemäröinti vähentää saunan pesuvesien päätymistä pohjaveteen ja Joutjärveen.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Vireille tulosta on ilmoitettu MRL 63 §, 3 mom. mukaisesti 5.3.2020 julkaistussa Lahden kaupungin vuoden 2020 kaavoituskatsauksessa.

Kaavatyötä käsittelevä yleisötilaisuus järjestettiin 16.9.2020 Joutsaassa maastokävelynä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu 20.4.2023 ja valmisteluvaiheen kuuleminen on suoritettu 27.4. – 12.5.2023. Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan muutoksen selostuksessa.

Luonnosvaiheessa Joutsaaren osalta laadittiin kolme erilaista vaihtoehtoa.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin viisi lausuntoa: Lahden museoilta, Kaupunkiympäristön palvelualueen Yleiskaavoituksen yksiköltä, Hämeen ELY-keskukselta, Keskustan kumppanuuspöydältä ja Lahti Energia Sähköverkko Oy:ltä.

Mielipiteitä saatiin kuusi: Salpausselän luonnonystävät ry:ltä ja yksityisiltä henkilöiltä.

Lahden Museoiden ja Hämeen ELY-keskuksen lausuntojen perusteella täydennettiin kaavamääräyksiä rakennusten suojelumääräysten ja VL-alueen ekologisen verkoston osalta ja selostusta täydennettiin melun ja pohjavesivaikutusten osalta.

Saatujen mielipiteiden perusteella kaavaehdotuksesta poistettiin Joutsaaren kaksi pohjoisrannalla olevaa uutta mökkipaikkaa. Mielipiteiden enemmistössä kannatettiin vaihtoehtoa VE1, jossa Joutsaari oli osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi puistoalueeksi (VP/s-1). Vaihtoehto olisi turvannut nykyisen suojellun rakennuskannan, mutta ei olisi mahdollistanut Joutsaaren kehittämistä ja lisärakentamista.

Luonnosvaiheen kuulemisesta saadut lausunnot sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Tonttijako

Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78§:n mukaisesti Möysän (16.) kaupunginosaan seuraava tonttijako: M-23-160 korttelin 16190 tontille 1.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutos vaatii ei vaadi maankäyttösopimusta.

Laskutus

Asemakaavan muutoksen laatimisesta peritään hakijalta MRL 59§:n nojalla hakemusajankohdan mukaisesti voimassa olleen taksan perusteella 2800 euroa.

Asian käsittely kaupunkiympäristölautakunnassa

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa 18.10.2023 § 101. Asian esittelijän, suunnittelujohtaja Juha Helmisen päätösehdotus oli seuraava:

”Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotukset A-2815 sekä tonttijakoehdotuksen nro M-23-260 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2815, jolla muodostuu Lahden kaupungin Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16190 tontti 1 ja lähivirkistys-, uimaranta- ja katualuetta, sekä Lahden kaupungin Möysän kaupunginosan (16.) korttelin 16190 tonttia 1 koskevan tonttijako- ja tonttijaonmuutosehdotuksen nro M-23-160."

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaavan nähtävilläolo

Asemakaavan muutosehdotus A-2815 ja siihen liittyvä tonttijaonmuutosehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 2.11. – 4.12.2023.

Nähtävilläoloaikana saatiin yksi lausunto Hämeen ELY-keskukselta sekä kaksi muistutusta.

Ehdotusvaiheen jälkeen asemakaavaehdotukseen ei ole tehty muutoksia. Hämeen ELY-keskuksen lausunnon perusteella kaavaselostukseen on lisätty perustelut yleiskaavamerkinnän muuttamiselle kohdassa 3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset, Yleiskaava Y-205 valmistelu.

Kaavaselostusta on täydennetty lisäämällä kohtaan 5.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, maakuntakaavan ja yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen asiasisällölliset perustelut MRL § 39 mukaisten yleiskaavan sisältövaatimusten toteutumiselle ja yleiskaavalliset tavoitteet suhteessa voimassa olevaan yleiskaavaan.

Muistutukset eivät liittyneet asemakaavan sisältöön eikä niillä ollut vaikutusta kaavaan.

Ehdotusvaiheen nähtävilläolosta saadut lausunnot ja muistutukset sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettynä asemakaavan

selostuksessa. Saadut lausunnot ja muistutukset ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Kh: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä hakijalle [REDACTED]

[REDACTED] ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille [REDACTED]

[REDACTED], sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY –keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 1 A-2815 Kaavaselostus ja seurantalomake KV
- 2 A-2815 Kaavaehdotuskartta
- 3 A-2815 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- 4 A-2815 Luonnosvaiheen lausunnot
- 5 A-2815 Luonnosvaiheen mielipiteet

- 6 A-2815 Asemakaavahakemus
- 7 A-2815 Tonttijakokartta M-23-160
- 8 A-2815 Maastotarkastusraportti
- 9 A-2815 Hakijan toimintasuunnitelma
- 10 A-2815 Ehdotusvaiheen lausunto
- 11 A-2815 Ehdotusvaiheen muistutukset

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 24

Eron myöntäminen Ville Häliselle rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen ja I varapuheenjohtajan valitseminen

4997/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintopäällikko Risto Uotila p. 050 398 5501

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Ville Häliselle eron rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi ja I varapuheenjohtajaksi Janne Storlöparen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Ville Häliselle eron rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja I varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.02.2024

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

§ 61

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Ville Hälille eron rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja I varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsen Ville Hälinen on 30.1.2024 ilmoittanut eroavansa rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen ja I varapuheenjohtajan luottamustoimesta. Eroamisen perusteeksi Hälinen ilmoittaa Pro Lahden määrittävän tälle paikalle uuden henkilön.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa samaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

“Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

“Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtävälueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan kokoonpano on tällä hetkellä seuraava:

puheenjohtaja: Jani Wallenius (kok.)

varajäsen: Arja Rantala (kok.)

I varapuheenjohtaja: Ville Hälinen (Pro Lahti)

varajäsen: Matias Pusa (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Juha Viljamaa (ps.)

varajäsen: Sami Kivi (ps.)

jäsen: Neea Similä (sd.)

varajäsen: Riikka Raaska (sd.)

jäsen: Tauno Yli-Soininmäki (sd.)

varajäsen: Jari Volanen (sd.)

jäsen: Jukka Ruhberg (kok.)

varajäsen: Anne Mikkanen (kok.)

jäsen: Minna Heikkinen (kok.)

varajäsen: Esko Taipale (kok.)

jäsen: Kirsi Öster (kok.)

varajäsen: Lasse Järvinen (kok.)

jäsen: Jani Uhrman (vihr.)

varajäsen: Esko Sutela (vihr.)

jäsen: Anna-Kaisa Kupiainen (vas.)

varajäsen: Nina Päivärinta (vas.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Hälinen, valittu, rakennus- ja ympäristölupalautakunta, luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 25

Eron myöntäminen Sami Suontamalle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen

4999/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintopäällikkö Risto Uotila p. 050 398 5501

Valmistelusihteeri Marja Loippo p. 044 482 6057

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Sami Suontamalle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi Tuomas Sorsan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Sami Suontamalle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.02.2024

§ 62

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Sami Suontamalle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsen Sami Suontama on 27.1.2024 ilmoittanut eroavansa hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen tehtävästä. Perustelut ovat esityslistan oheismateriaalina.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön sivistyksen palvelualueetta koskevien erillissäätöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

“Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

“Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan

toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan kokoonpano on ollut seuraava:

puheenjohtaja: Maria Mäkynen (sd.)

varajäsen: Katja Hotta (sd.)

I varapuheenjohtaja: Pertti Arvaja (kd.)

varajäsen: Katja Toepfer (kd.)

II varapuheenjohtaja: Sari Niinistö (kok.)

varajäsen: Lea Smolander (kok.)

jäsen: Roosa Rusanen (sd.)

varajäsen: Sara Etola (sd.)

jäsen: Antti Laaksonen (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Marko Lindqvist (kok.)

varajäsen: Henri Syyslahti (kok.)

jäsen: Sami Suontama (ps.)

varajäsen: Hannu Kaasinen (ps.)

jäsen: Saija Granlund (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Matias Pusa (Pro Lahti)

varajäsen: Jarmo Heino (Pro Lahti)

jäsen: Miina Harmaala (kesk.)

varajäsen: Sara Ikävalko (RKP)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Suontama, valittu, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta,
luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 26

Eron myöntäminen Hannu Kaasiselle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen

4999/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintopäällikkö Risto Uotila, p. 050 398 5501

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Hannu Kaasiselle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi Juha Ilmoniemen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Hannu Kaasiselle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.02.2024

§ 63

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Hannu Kaasiselle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsen Hannu Kaasinen on 31.1.2024 ilmoittanut eroavansa hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisten syiden perusteella.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön sivistyksen palvelualueetta koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden varajäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

“Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

“Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtävälueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan

toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan kokoonpano on ollut seuraava:

puheenjohtaja: Maria Mäkynen (sd.)

varajäsen: Katja Hotta (sd.)

I varapuheenjohtaja: Pertti Arvaja (kd.)

varajäsen: Katja Toepfer (kd.)

II varapuheenjohtaja: Sari Niinistö (kok.)

varajäsen: Lea Smolander (kok.)

jäsen: Roosa Rusanen (sd.)

varajäsen: Sara Etola (sd.)

jäsen: Antti Laaksonen (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Marko Lindqvist (kok.)

varajäsen: Henri Syyslahti (kok.)

jäsen: Sami Suontama (ps.)

varajäsen: Hannu Kaasinen (ps.)

jäsen: Saija Granlund (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Matias Pusa (Pro Lahti)

varajäsen: Jarmo Heino (Pro Lahti)

jäsen: Miina Harmaala (kesk.)

varajäsen: Sara Ikävalko (RKP)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Kaasinen, valittu, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 27

Lahden Vihreän valtuustoryhmän järjestäytyminen

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 19.02.2024

§ 74

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Lahden Vihreä valtuustoryhmä 13.2.2024:

”Lahden Vihreän valtuustoryhmän järjestäytymiskokous

Aika: 24.1.2024 klo 18.00

Paikka: Ravintola Taivaanranta

Läsnä: valtuutetut:

Riina Puusaari

Jouni Kaikkonen

Minerva Kastehelmi

Eveliina Aaltonen

varavaltuutetut:

Vilma Salminen

Jani Uhrman

Aija-Riitta Saastamoinen

Pauliina Palo

Kirsi Vahtera

yhdistyksen puheenjohtajisto:

Krista Vadelmakoski

Emilia Salminen

--

3. Valtuustoryhmän järjestäytyminen

3.1 Valtuustoryhmän kokoonpano

Päätösehdotus:

Lahden Vihreän valtuustoryhmän muodostavat valtuutetut Riina Puusaari, Jouni Kaikkonen, Minerva Kastehelmi ja Eveliina Aaltonen, varavaltuutetut Vilma Salminen, Jani Uhrman, Aija-Riitta Saastamoinen, Pauliina Palo ja Kirsi Vahtera sekä Lahden Vihreät ry:n puheenjohtaja Krista Vadelmakoski ja varapuheenjohtaja Emilia Salminen.

Päätös:

Päätettiin päätösehdotuksen mukaan.

3.2 Valtuustoryhmän puheenjohtajiston ja muiden toimihenkilöiden valinta

Valitaan valtuustoryhmän puheenjohtajaksi Riina Puusaari ja varapuheenjohtajaksi Jouni Kaikkonen. Sihteeriksi valittiin Minerva Kastehelmi.

3.3 Vihreän valtuustoryhmän neuvottelijoiden valitseminen

Päätösehdotus:

Lahden Vihreän valtuustoryhmän neuvottelijoina toimivat Lahden Vihreän valtuustoryhmän puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä Lahden Vihreät ry:n puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Pääneuvottelijana toimii valtuustoryhmän puheenjohtaja.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Päätös:

Päätettiin päätösehdotuksen mukaisesti.

--"

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 28

Lahden Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän järjestäytyminen

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.03.2024

§ 81

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Lahden Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä 16.2.2024:

”Pöytäkirja 13.2.2024

Lahden kaupunginvaltuuston Kristillisdemokraattien (KD) valtuustoryhmän järjestäytyminen

Aika ja paikka 27.1.2024 klo 11.30 - 13.00

3.2.2024 klo 18.30 - 20.15

KD:n toimitila, Vesijärvenkatu 10, Lahti

Läsnä Sonja Falk, valtuutettu, valtuustoryhmän puheenjohtaja

Pertti Arvaja, valtuutettu (paikalla 3.2. klo 18.30 - 20.00)

Eero Seesvaara, valtuutettu, valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Katja Toepfer, 1. varavaltuutettu

Juha-Pekka Forsman, 2. varavaltuutettu

Auli Haarala, 3. varavaltuutettu (paikalla 3.2.2024)

Marja Kaitainen, valtuustoryhmän sihteeri, paikallisosaston puheenjohtaja

--

2 § Valtuustoryhmän puheenjohtajan, varapuheenjohtajien, sihteerin sekä mahdollisten muiden toimihenkilöiden valinta.

Päätös: Käyntiin keskustelua. Valtuustoryhmän puheenjohtajaksi valittiin Sonja Falk ja varapuheenjohtajaksi Eero Seesvaara, sihteeriksi Marja Kaitainen.

Muita toimihenkilöitä ei valittu.

Lisäksi todettiin, että 4. varavaltuutettu Arvo Mikael (Mikko) Hursti on ilmoittanut jättäytyvänsä valtuustoryhmätyöskentelystä pois ja keskittyvänsä tehtäviinsä paikallisosaston johtokunnassa.

3 § Valtuustoryhmän neuvottelijoiden valinta

Neuvottelijat 2021–2023:

Sonja Falk, valtuustoryhmän puheenjohtaja
Juha-Pekka Forsman, 2. varavaltuutettu
Marja Kaitainen, paikallisosaston puheenjohtaja

Päätös: Neuvottelijoina 2024–2025 jatkavat

Sonja Falk, valtuustoryhmän puheenjohtaja
Juha-Pekka Forsman, 2. varavaltuutettu
Marja Kaitainen, paikallisosaston puheenjohtaja”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 29

Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäminen

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.03.2024

§ 82

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmä 21.2.2024:

**”Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmä 2021–2025, pöytäkirjanote
6/2024**

Aika: Tiistai 20.2.2024 klo 15.00–keskiviikko 21.2.2024 klo 10.00

Paikka: Sähköpostikokous

4 § Valtuustoryhmän uuden jäsenen hyväksyminen

Päätösesitys: Hyväksytään Perussuomalaiset-ryhmän valtuutettu Juha Viljamaan pyyntö liittyä Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän jäseneksi. Juha Viljamaa on eronnut Perussuomalaisten valtuustoryhmästä.

Päätös: Hyväksyttiin valtuutettu Viljamaan pyyntö yksimielisesti.

5 § Valtuustoryhmän henkilövalinnat ja neuvottelijat

Esitys:

- Päätetään, että valtuustoryhmän kokoonpanon muuttuminen ei tuo muutoksia 11.12.2023 yksimielisesti tehtyihin henkilövalintoihin.

- Ryhmän neuvottelijoina ryhmän puheenjohtajisto (Putula, McCarron ja Rantanen), sihteeristö (Rautapää ja Lindqvist), kaupunginhallituksen jäsen Milla Bruneau, kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimiva Juha Rostedt sekä Lahden Kokoomuksen puheenjohtaja Mikael Seppälä.

Päätös: Päätettiin ja todettiin esityksen mukaan.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 30

Eron myöntäminen Juha Viljamaalle rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen ja II varapuheenjohtajan valitseminen

4997/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Juha Viljamaalle eron rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi ja II varapuheenjohtajaksi Hannu Kaasisen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Juha Viljamaalle eron rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja II varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.03.2024

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

§ 84

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Juha Viljamaalle eron rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja II varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Juha Viljamaa 21.2.2024:

"Eroan tällä päivämäärällä Perussuomalaisten puolueesta ja Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmästä sekä niistä poliittisista luottamustehtävistä, joita minulla on Perussuomalaisten kautta ollut."

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueetta koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee rakennus- ja

ympäristölupalautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa samaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

“Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

“Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos

kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan kokoonpano on tällä hetkellä seuraava:

puheenjohtaja: Jani Wallenius (kok.)

varajäsen: Arja Rantala (kok.)

I varapuheenjohtaja: Ville Hälinen (Pro Lahti)

varajäsen: Matias Pusa (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Juha Viljamaa (ps.)

varajäsen: Sami Kivi (ps.)

jäsen: Neea Similä (sd.)

varajäsen: Riikka Raaska (sd.)

jäsen: Tauno Yli-Soininmäki (sd.)

varajäsen: Jari Volanen (sd.)

jäsen: Jukka Ruhberg (kok.)

varajäsen: Anne Mikkanen (kok.)

jäsen: Minna Heikkinen (kok.)

varajäsen: Esko Taipale (kok.)

jäsen: Kirsi Öster (kok.)

varajäsen: Lasse Järvinen (kok.)

jäsen: Jani Uhrman (vihr.)

varajäsen: Esko Sutela (vihr.)

jäsen: Anna-Kaisa Kupiainen (vas.)

varajäsen: Nina Päivärinta (vas.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Viljamaa, valittu, rakennus- ja ympäristölupalautakunta, luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 31

Valtuustoaloite liittyen päihdepalvelujen sijoittamiseen ja huumetyöryhmän perustamiseen

8498/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori Marja Mikola,
p. 044 482 6378

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.03.2024

§ 87

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.02.2024

§ 16

Päätös

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päätti antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon todeten, että valtuustoaloitteen jälkeen perustettu hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan vastuut noudattavat valtuustoaloitteessa esitetyn työryhmän tehtävät. Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta johtaa, seuraa ja arvioi ehkäisevän päihdetyön tehtävien toteutumista.

Lisäksi lautakunta päätti edellyttää

1. tiivistä seuranta ja raportointia kerran puolessa vuodessa ennaltaehkäisevän päihdetyön toimenpiteistä,
2. järjestämään lautakunnalle moniammatillisen seminaarin,
3. viranhaltijoita valmistelevaan 10 kohdan toimenpideohjelman ennalta ehkäisevästä päihdetyöstä.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon.

Käsittely

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Maria Mäkynen ehdotti, että päätösehdotus muutetaan kuulumaan seuraavasti:

”Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon todeten, että valtuustoaloitteen jälkeen perustettu hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan vastuut noudattavat valtuustoaloitteessa esitetyn työryhmän tehtävät. Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta johtaa, seuraa ja arvioi ehkäisevän päihdetyön tehtävien toteutumista.

Lisäksi lautakunta edellyttää

1. tiivistä seuranta ja raportointia kerran puolessa vuodessa ennaltaehkäisevän päihdetyön toimenpiteistä,
2. järjestämään lautakunnalle moniammatillisen seminaarin,
3. viranhaltijoita valmistelemaan 10 kohdan toimenpideohjelman ennalta ehkäisevästä päihdetyöstä.”

Lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Perusteluosa

Valtuutettu Pasi Tuomaila ja 35 muuta valtuutettua 13.12.2021:

”Esitämme, että Lahden kaupunki selvittää yhteistyössä neuvotellen PHHykyn (myöhemmin toimijana uusi hyvinvointialue) ja/tai muiden mahdollisten asiaan osallisten toimijoiden kanssa, tulisiko Lahden

päihdepalvelut tai ainakin osa niistä sijoittaa kauemmaksi Lahden ydinkeskustasta niin kutsutun yhden luukun toimintaperiaatteen mukaisesti ja/tai tulisiko Lahden alueelle perustaa moniammatillinen huumetyöryhmä selvittämään ja kontrolloidusti toteuttamaan sekä seuraamaan toteutuneiden toimenpiteiden vaikutuksia (tässä aloitteessa päihteistä puhuttaessa niillä tarkoitetaan lähinnä huumausaineita ja/tai niiden korvaushoidossa käytettäviä ja luokiteltavia lääkkeitä).”

Aloite on kokonaisuudessaan asian liitteenä.

Vastine valtuustoaloitteeseen

Lahden kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelut tuotti Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä vuoden 2022 loppuun asti, minkä jälkeen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyi Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle. Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialalta on pyydetty vastaus valtuustoaloitteeseen jo vuonna 2022. Hyvinvointikuntayhtymän lausunnossa 23.2.2022 (liitteenä) todetaan, että Lahden katukuvan rauhattomuus ja huumeongelman laajuus on tunnistettu yhtymässä. Erilaisia toimenpiteitä, jotka parantavat palveluiden saatavuutta ja monipuolistavat päihderiippuvaisten palvelukanavia ja -polkuja, on kehitetty laaja-alaisesti viime vuosien aikana.

Matalan kynnyksen päihdevastaanotto Lahden sote-keskuksessa (Harjun terveyden tuottamana) toimii osana sote-keskustoimintaa. Keväällä 2022 avattiin selviämishoitoyksikkö keskussairaalan yhteyteen. Se että, päihdepalvelut ovat kiinteä osa muuta sosiaali- ja terveydenhuoltoa, edistää moniammatillisen ja kokonaisvaltaisen avun tarjoamista asiakkaille sekä tuottaa erilaisten tukipalveluiden järjestämiseen liittyviä synergiaetuja ja parantaa työ- ja potilasturvallisuutta.

Opioidiriippuvaisten korvaushoito siirtyi Päijät-Soten omaksi erikoissairaanhoidon toiminnaksi toukokuussa 2021 ja se sijoitettiin Lahden sote-keskukseen toukokuussa 2022, jossa sijaitsee myös Harjun terveyden tuottama päihdepäivystys ja matalan kynnyksen päihdevastaanotto. Korvaushoitopoliklinikan muutolla Lahden sote-keskukseen turvattiin se, että korvaushoidon toiminta saatiin siirrettyä muun päihdepsykiatrisen toiminnan läheisyyteen, sekä muiden poliklinikka toimintojen kanssa samaan kokonaisuuteen.

Myös asunnottomien asumispalveluja sekä päihde- ja mielenterveyspotilaiden kotiin vietäviä palveluja on kehitetty. Jalkautuvan ja etsivän päihdetyön kehittäminen jatkuu yhteistyössä Helsingin diakonissalaitoksen säätiön Tukialus-hankkeen (2022–2024) sekä Nuorten katutyö hankkeen (2023) kanssa. Tukialus-hanke tekee jalkautuvaa etsivää mielenterveys- ja päihdetyötä Lahden kaduilla. Hankkeen projektityöntekijät ja vertaistoimijat jalkautuvat Lahden kaduille arkipäivisin kohtaamaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia mielenterveys- ja päihdeongelmista sekä sairauksista kärsiviä ihmisiä. Tavoitteena on tukea ihmistä elämän ja arjenhallinnan palautumisessa, jotta hän kiinnittyy sekä pystyy hyödyntämään muita alueellisia palveluita. Vuoden 2023 loppuun mennessä kohtaamisia on ollut 4500. Tavoitteena on integroida jalkautuvan etsivän työn toimintamalli Lahden alueelle Tukialus-hankkeen päätyttyä.

Sininauha ry:n toteuttama matalan kynnyksen päivätoimintakeskus Tuulensuoja avattiin toukokuussa 2022 Launeen entisen terveysaseman tiloihin. Tuulensuoja on tavoittanut hyvin päihderiippuvaisia ja asunnottomia asiakkaita ja se on osaltaan rauhoittanut Lahden katukuvaa. Vuoden 2023 loppuun mennessä Tuulensuoja on ollut 9710 käyntiä, yksittäisiä kävijöitä 350 ja kävijöitä päivässä n. 40. Kävijöiden määrä on

noussut koko ajan. Huumeiden käyttäjien terveysneuvontapiste Jelppi muutti tammikuun 2023 alussa samaan toimipisteeseen päivätoimintakeskus Tuulensuojan kanssa.

Ehkäisevä työ on osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä, jota tehdään monella eri tasolla. Kunnan toiminnassa ehkäisevässä työssä keskitytään mahdollisuuksien luomiseen sekä ongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja tukeen. Hyvinvointialueen toiminnan ehkäisevä työ kattaa näiden lisäksi myös riskien ja haittojen ehkäisyn sekä hoidon ja kuntoutuksen. Moniammatillinen yhteistyö korostuu päihderiippuvaisten hoidossa sekä palvelupoluissa. Tätä tehdään jo monissa eri verkostoissa ja työryhmissä, joissa on mukana myös kokemusasiantuntijoita sekä kolmannen sektorin edustajia. Liitteenä listaus ehkäisevän työn verkostoista ja työryhmistä.

Päijät-Hämeessä on vahva ehkäisevän työn alueellinen rakenne, joka tukee Lahdessa tehtävää työtä. Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toimintaohjelma 2022–2025 ohjaa Lahdessa tehtävää ehkäisevää työtä. Liitteenä koonti Lahdessa tehtävästä ehkäisevästä työstä.

Valtuustoaloitteessa pyydetään ottamaan kantaa myös monialaisen huumetyöryhmän perustamiseen. Päijät-Hämeen hyvinvointialue suhtautuu lausunnossaan 28.3.2023 (liitteenä) myönteisesti siihen, että alueella käynnistettäisiin suunnittelutyö monialaisen huumetyöryhmän perustamiseksi, jossa mukana olisivat kaikki Päijät-Hämeen kunnat ja hyvinvointialue. Hyvinvointialue pitäisi ensisijaisena alueellisen työ-ryhmän perustamista. Hyvinvointialue esittää lausunnossaan, että Lahden kaupunki toimisi valmistelutyöryhmän koollekutsujana. Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen näkemyksen mukaan uuden työryhmän perustamista, sen tavoitteita sekä tehtäviä olisi hyvä harkita tarkoin ja pohtia,

mitä uutta uusi työryhmä toisi jo aktiivisesti toimivien työryhmien ja verkostojen rinnalle. Huomioiden se, että sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu kuuluu hyvinvointialueelle ja tarkoituksena olisi valmistella alueellinen työryhmä, työryhmän valmistelu- ja vetovastuu kuuluisi hyvinvointialueelle.

Lahden kaupunginhallitus hyväksyi keskustan turvallisuussuunnitelman 4.9.2023 § 290. Turvallisuussuunnittelu on paikallista turvallisuustoimintaa, jonka tavoitteena on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa parantaa alueen asukkaiden ja muiden sidosryhmien turvallisuutta, sekä edistää paikallisen turvallisuuden tunteen kehittymistä hyvään suuntaan.

Turvallisuussuunnitelmassa keskustan alueen turvallisuutta on tarkasteltu 12 eri turvallisuusteeman kautta, joihin on mietitty vaikuttavia keinoja ja toimenpiteitä eri toimijoiden kanssa. Turvallisuussuunnitelma on toteutettu laaja-alaisessa yhteistyössä eri viranomaisten, järjestöjen, yrittäjien ja Keski-Lahden asukasyhdistyksen kanssa. Suunnitelmassa todetaan, että päävastuu ehkäisevästä päihdetyöstä kuuluu Suomessa kunnille, mutta myös hyvinvointialueiden terveys- ja sosiaalipalveluilla, poliisilla sekä järjestöillä on omat tärkeät roolinsa yhteistyössä, jota tehdään laajasti eri tahojen jokapäiväisessä työssä Lahden alueella. Verkostoyhteistyön Lahden seudulla päihteiden vastaisessa työssä eri toimijoiden välillä todetaan olevan tiivistä.

Nuorten päihteidenkäytön väheneminen ja mielenterveyden parantuminen on yksi vuoden 2024 strategian kärkihankkeista, koska kouluterveyskyselyn (2023) mukaan lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt. Lahdessa nuoret ovat entistä ahdistuneempia. Nuorten päihteiden käytön kokeileminen ja humalajuominen ovat lisääntyneet, samoin tupakointi ja sähkösavukkeiden käyttö. Kärkihankkeessa tavoitteena on vahvistaa

yhtenäisten ja vaikuttavien toimintamallien mukaista ehkäisevää työtä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja nuorisopalveluissa. Samalla varmistetaan, että ehkäisevä työ tulee osaksi yksiköiden rakenteita eli toimintaa ohjaavia suunnitelmia ja toimeenpanoa.

Yhteenvedona todetaan, että valtuustoaloitteen jättämisen jälkeen Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymässä ja sittemmin hyvinvointialueella on tehty merkittäviä muutoksia liittyen päihdepalvelujen sijoittamiseen. Päijät-Hämeessä ja Lahdessa on tehty jo pitkään alueellista ehkäisevää työtä ja ehkäisevän työn verkostot toimivat aktiivisesti. Näkemyksemme mukaan uutta kaupungin sisäistä työryhmää ei ole tarpeellista perustaa vaan Lahden kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointiryhmän tehtävänä on seurata tiiviisti ehkäisevien toimenpiteiden toteutumista. Kunnan ensisijainen tehtävä on ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö. Päihderiippuvuuksien hoito kuuluu hyvinvointialueen tehtäviin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Pia Haverinen, Marja Mikola

Liitteet

- 12 Valtuustoaloite liittyen päihdepalvelujen sijoittamiseen ja huumetyöryhmän perustamiseen
- 13 PHhykyn lausunto 23.2.2022
- 14 28.3.2023_Lausunto moniammatillisen huumetyöryhmän perustamisesta Lahden alueelle

- 15 Ehkäisevää työtä Lahdessa 2022-2023
- 1 Ehkäisevän työn verkostoja ja työryhmiä v.2023
- 6
- 17 Keskustan turvallisuussuunnitelma 2023_Lahti
- 18 Kaupungin vuosiavustuksia saavien päihde- ja mielenterveysyhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö 2023

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 32

Luettelo valtuustoaloitteista, joita kaupunginvaltuusto ei ole käsitellyt vuoden 2023 loppuun mennessä

572/00.01.01.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee luettelon ja annetun selvityksen tiedokseen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.03.2024

§ 88

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee luettelon ja annetun selvityksen tiedokseen.”

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

1) Pro Lahti valtuustoryhmän 10.5.2021 jättämä aloite:

Lahden kaupunki alkaa edistämään ns. Lahden mallia, jolla pyritään vastaamaan laajamittaisesti Lahden ja suomalaisen yhteiskunnan ongelmiin hyödyntäen tutkitusti tehokkaita keinoja ja esimerkiksi ns. Islannin mallin yhteydessä toimiviksi havaittuja toimintatapoja
4039/2021

Kaupunginhallitus päätti 1.11.2021 (§ 414) palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Asian valmistelu on kesken.

2) Sinikka Ruuskan ja 21 muun kaupunginvaltuutetun 13.12.2021 jättämä aloite:

Nastolan kunnantalon käyttötarkoitus tulevaisuudessa
8495/2021

Asian valmistelu on kesken.

3) Tuija Salorannan ja 36 muun kaupunginvaltuutetun 13.12.2021 jättämä aloite:

Liittyen Lahden päihdepalvelujen sijoittamiseen ja huumetyöryhmän perustamiseen

8498/2021

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päätti 15.6.2022 (§ 51) jättää asian käsittelemättä esittelijän peruutettua päätösehdotuksen. Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päätti 15.2.2024 (§ 16) antaa lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Asia on kaupunginhallituksen 4.3.2024 esityslistalla.

4) Tapani Ripatin 14.3.2022 jättämä aloite:

Valtuusto luo kaavoitukselle ja asemakaavan muutoksille mittarit tai eettiset ohjeet, jotka velvoittavat päättäjiä huomioimaan kaavoituksessa ja asemakaavan muutoksissa aiempaa paremmin kaavoituksen kohteena olevan alueen sekä sen ympäristön luonto- ja historialliset arvot

1412/2022

Asian valmistelu on kesken.

5) Sonja Falkin ja 26 muun kaupunginvaltuutetun 13.6.2022 jättämä aloite:

Kahvila- ja huoltorakennuksen mahdollistaminen ensilumenladun ja Vanhan raviradan läheisyyteen

3550/2022

Kaupunginhallitus päätti 4.12.2023 (§ 413) palauttaa asian uudelleen käsittelyyn. Asian valmistelu on kesken.

6) Jouni Kaikkosen ja Kalle Aaltosen 24.4.2023 jättämä aloite:

Hyvinvointikauppa

2095/2023

Asian valmistelu on kesken.

7) Riina Puusaaren ja 17 muun kaupunginvaltuutetun 22.5.2023 jättämä aloite:

Monikulttuurisuusneuvoston perustaminen

2617/2023

Asian valmistelu on kesken.

8) Kalle Aaltosen, Ville Hälisen, Mikko Lindroosin ja Matias Pusan 4.9.2023 jättämä aloite:

Lahden kaikkiin kaupunginosiin omat rengaseläimet

4117/2023

Asian valmistelu on kesken.

9) Kokoomuksen valtuustoryhmän 4.9.2023 jättämä aloite:

Tekoälyn käyttö kaupungin toiminnassa

4118/2023

Asian valmistelu on kesken.

10) Pro Lahden ja Liike Nyt valtuustoryhmien 2.10.2023 jättämä aloite:

Lahden kaupungin on osoitettava paikka Street soccer -kaukalolle
4527/2023
Asian valmistelu on kesken.

11) Jari Pykäläisen 13.11.2023 jättämä aloite:

Lahden kaupunki luopuu Pride-liputuskäytännöstään
5075/2023
Asian valmistelu on kesken.

12) Tuija Salorannan ja 10 muun kaupunginvaltuutetun 13.11.2023 jättämä
aloite:

Esteetön koirapuisto Lahden kaupungin alueelle
5077/2023
Asian valmistelu on kesken.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 33

Luettelo kuntalain 23 §:n mukaisista kunnan asukkaiden aloitteista v. 2023

236/00.01.01.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet tiedokseen sekä toteaa, että aloitteet on käsitelty loppuun.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.03.2024

§ 89

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet tiedokseen sekä toteaa, että aloitteet on käsitelty loppuun.”

Perusteluosa

Kuntalain 23 §:

”Kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettut toimenpiteet.

Jos 1 momentissa tarkoitetun aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa.

Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet.”

Lahden kaupungin hallintosäännön yleisten määräysten 7 § Kaupungin asukkaiden aloitteet:

”Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä kaupungille aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloite on sen viranomaisen käsiteltävä, jonka tehtäväalueelle aloitetta koskeva asia kaupungissa kuuluu.

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä aloitetta käsittelevä viranomainen ja arvioitu käsittelyaika.

Kaupunginhallituksen on esitettävä kaupunginvaltuustolle luettelo kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyistä aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä vuosittain kaupunginvaltuuston työjärjestyksessä määrättyyn ajankohtaan mennessä. Kaupunginvaltuusto voi samalla todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevissa erillissäännöissä on määrätty, että asia on tuotava valtuustolle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Kuntalaisaloitteet, joiden voidaan katsoa kuuluvan valtuuston toimivaltaan:

1) Altti Etolan allekirjoittama kuntalaisaloite: Jalkakäytävien hiekoittaminen vain toiselta puolelta. 44/2023
- Vastattu 31.1.2023/ Kaupunkitekniikka

2) Petri Viitamäen allekirjoittama kuntalaisaloite: Koirapuiston perustaminen Renkomäkeen. 594/2023
- Vastattu 21.6.2023/Kaupunkisuunnittelu

3) Eerik Pakarisen allekirjoittama kuntalaisaloite: Lahteen ratikka. 1237/2023
- Vastattu 10.11.2023/Kaupunkisuunnittelu

4) Sara Etolan ja Roosa Rusasen ja 54 muun allekirjoittama kuntalaisaloite: Vaalien yhteyteen oma äänestys lapsille ja nuorille Lahdessa. 1478/2023
- Käsitellyssä yhteisesti konsernipalveluissa ja sivistyksen palvelualueella

5) Eerik Pakarisen allekirjoittama kuntalaisaloite: Lahdenkadulle korotettu pyörätie. 1711/2023

- Vastattu 25.4.2023/Kaupunkiympäristön palvelualue

6) Antti Lahovuon allekirjoittama kuntalaisaloite: Purkurakennusten kierrätystä tehostettava. 3329/2023

- Vastattu 25.9.2023/Kaupunkiympäristön palvelualue

7) Tiina Hietavalkama-Mikkosen allekirjoittama kuntalaisaloite: Keskustan kahden kadun pysäköinnin muutos. 589/2023

- Vastattu 21.3.2023/Kaupunkisuunnittelu

8) Matias Kallion ja 2 muun allekirjoittama kuntalaisaloite: Lämpöliikenteen vähennys Vesijärvenkadulta ja julkisten priorisointi. 4055/2023

- Käsitellyssä Kaupunkiympäristön palvelualueella

9) Kirsi Närhen allekirjoittama kuntalaisaloite: Joukkoliikenne ilmaiseksi raskaana oleville. 4059/2023

- Vastattu 22.9.2023/Kaupunkiympäristön palvelualue

10) Erika Kähkösen ja 241 muun allekirjoittama kuntalaisaloite: Koiralatu lisäämään hyvinvointia ja Lahden houkuttelevuutta. 5346/2023

- Käsitellyssä liikuntapalveluilla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 34

Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, sitovuustasojen poikkeamat

98/02.00.01.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy perusteluosassa esitetyt sitovuustasojen määrärahojen ylitykset, toimintakatteen ylitykset ja tilikauden alijäämän sekä investointimenojen ylityksen tilinpäätöksessä 2023.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.03.2024

§ 90

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy perusteluosassa esitetyt sitovuustasojen määrärahojen ylitykset, toimintakatteen ylitykset ja tilikauden alijäämän sekä investointimenojen ylityksen tilinpäätöksessä 2023.”

Perusteluosa

Tilinpäätöksessä 2023 on ilmennyt joitakin talousarviossa sitoviksi määritettyjen kokonaisuuksien poikkeamia, määrärahojen ylityksinä, toimintakatteen ylityksinä ja tilikauden alijäämänä sekä investointimenojen ylityksenä. Nämä sitovuustasojen poikkeamat saatetaan kunnan tilinpäätöstä koskevien yleisohjeiden mukaisesti kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2024 kokoukseen ennen kuin kaupunginhallitus allekirjoittaa tilinpäätöksen 25.3.2024.

Vastuualueiden sitovuustasojen poikkeamiin esitetään poikkeamislupaa seuraavasti:

Konsernihallinnon palvelualue

Tarkastustoimi

Määrärahan ylitys 9 574 euroa.

Tarkastustoimi ylitti määrärahansa 9 574 euroa, mikä johtui tilintarkastuksen ostopalvelujen ennakoitua suuremmista menoista.
(Tarkastuslautakunta 30.1.2024 § 10)

Sivistyksen palvelualue

Liikunnan ja kulttuurin vastuualue, liikunta ja kulttuuri

Määrärahan ylitys 775 080 euroa

Liikunnan ja kulttuurin vastualueen, liikunta ja kulttuuri sitovuustason määräraha ylitti talousarvion 775 080 euroa. Ylitys koostuu pääosin energia- ja vuokratkustannusten noususta. Sitovuustason tuloarvio ylittyi 0,3 milj. euroa, mikä osittain kattaa määrärahojen ylitystä. (Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 15.02.2024 § 18)

Liikunnan ja kulttuurin vastualue, kaupunginmuseo

Toimintakatteen ylitys 52 444 euroa

Liikunnan ja kulttuurin vastualueen, kaupunginmuseo sitovuustason toimintakate ylitti talousarvion 52 444 euroa, mikä johtui tuloarvion lievästä alittumisesta sekä määrärahojen vähäisestä ylittymisestä yleisen kustannustason nousun johdosta. (Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 15.02.2024 § 18)

Lahden kaupunginorkesteri

Tilikauden alijäämä 212 178 euroa

Lahden kaupunginorkesterin toimintaan ja talouteen on vaikuttanut se, että asiakasmäärät eivät ole palautuneet koronapandemiaa edeltävälle tasolle, minkä vuoksi liikevaihto jäi alle tavoitteen. (Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 15.02.2024 § 18)

Lahden kaupunginteatteri

Tilikauden alijäämä 600 644 euroa

Lahden kaupunginteatterin toimintaan ja talouteen on vaikuttanut se, että asiakasmäärät eivät ole palautuneet koronapandemiaa edeltävälle tasolle, minkä vuoksi liikevaihto jäi alle tavoitteen. Toimintakuluissa ylitystä syntyi mm. henkilöstökulujen osalta, johtuen pääosin ennakoitua suuremmista vierailija- ja sijaiskuluista. (Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 15.02.2024 § 18)

Kaupunkiympäristön palvelualue

Julkinen käyttöomaisuus

Investointimenon ylitys 1 362 527 euroa.

Ylitys on muodostunut kahdesta pääsyystä. Kivimaan koulun liikunta-alueen rakentamisen aikaiset lisä- ja muutostyöt ylittivät alkuperäisen kustannusarvion. Lisäksi julkisen käyttöomaisuuden kustannusten ennustamisessa on jäänyt huomioimatta oman henkilökunnan rakennuttamiskulut, jotka on kirjattu projekteille vuoden 2023 lopussa. (Kaupunkiympäristölautakunta 14.2.2024 § 17)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: Provincia Oy/kirjanpito@provincia.fi, TALVEA julkishallinnon palvelut Oy/Jukka Vuorio, talouspalvelut, konsernihallinnon palvelualue, sivistyksen palvelualue, kaupunkiympäristön palvelualue

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.03.2024

§ 35

Kokouksessa jätetetyt valtuustoaloitteet

75/00.01.01.03/2024

Päätös

Kokouksessa ei jätetty valtuustoaloitteita.

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteet kaupunginvaltuuston käsiteltäviksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle se jälkeen, kun se on esitelty valtuustolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 21, § 22, § 27, § 28, § 29, § 31, § 32, § 33, § 34, § 35

nro 2

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 23

nro 2

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Sen lisäksi alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella asemakaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia. Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, on rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 2

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen kaikkien valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin 1455/2015.](#)

Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.](#)

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 24, § 25, § 26, § 30

nro 2

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 2

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).